

The Holy See

POSLANICA PAPEŽA FRANČIŠKA ZA XXIX. SVETOVNI DAN MLADIH 2014

»Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo« (Mt 5,3)

Dragi mladi prijatelji!

Izredno srečanje, ki smo ga doživeli v Riu de Janeiru ob XXVIII. svetovnem dnevu mladih, se mi je vtisnilo globoko v spomin. Bilo je veliko praznovanje vere in bratstva! Dobri brazilski ljudje so nas sprejeli z odprtimi rokami kot kip Kristusa Odrešenika, ki z vrha Corcovada zre na čudovito širono plažo Copacabana. Tam, na obali je Jezus obnovil svoj klic, da bi vsak izmed nas postal učenec in misijonar. Odkrijmo v tem klicu najdragocenejše bogastvo svojega življenja in ga delimo z drugimi, naj bodo blizu ali daleč, vse do skrajnih zemljepisnih in bivanjskih koncev sveta.

Naslednja postaja našega mednarodnega romanja mladih bo Krakov leta 2016. V prihodnjih treh letih želim v pripravi na naše potovanje skupaj z vami premišljevati blagre, ki jih beremo v evangeliju po Mateju (Mt 5,1–12). Letos bomo začeli premišljevati prvi blagor: »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo« (Mt 5,3). Za leto 2015 predlagam: »Blagor čistim v srcu, kajti Boga bodo gledali« (Mt 5,8). Leta 2016 pa bo naša tema: »Blagor usmiljenim, kajti usmiljenje bodo dosegli« (Mt 5,7).

1. Revolucionarna moč blagrov

Ko beremo in premišljujemo blagre, nam je vedno dobro in prijetno. Jezus jih je oznanil v svojem prvem velikem govoru ob obali Galilejskega jezera. Tam je bila tako velika množica, da se je Jezus povzpел na goro, da bi učil svoje učence. Zato govorimo o »govoru na gori«. V Svetem pismu je gora kraj, kjer se razodeva Bog. Jezus, ki pridiga na gori, se tako predstavi kot Božji učitelj, kot novi Mojzes. In kaj nam sporoča? Jezus nam razodeva pot življenja, tisto pot, ki jo On

sam prehodi, še več, tisto, ki je On sam, in jo predlaga kot *pot resnične sreče*. Vse življenje, od rojstva v betlehemski votlini do smrti na križu in vstajenja, je Jezus utelešal blagre. V njem so se uresničile vse obljube Božjega kraljestva.

Z oznanjevanjem blagrov nas Jezus vabi, naj hodimo za njim in z njim prehodimo pot ljubezni, ki edina vodi v večno življenje. Ta pot ni lahka, toda Gospod nam zagotavlja svojo milost in nas nikoli ne pusti samih. V življenju se soočamo z mnogimi izzivi: revščino, stiskami, ponižanji, bojem za pravico, preganjanjem, težavami dnevnega spreobračanja, prizadevanjem, da ostanemo zvesti klicu k svetosti, in številnimi drugimi izzivi. Toda, če odpremo vrata Jezusu, če mu pustimo, da postane del naše zgodbe, če z njim delimo svoje veselje in žalost, potem bomo izkusili mir in veselje, ki ju more dati le Bog, ki je neskončna ljubezen.

Jezusovi blagri so prinašalci revolucionarne novosti, modela sreče, ki stoji nasproti tistemu, ki nam ga navadno podajajo mediji in prevladujoča miselnost. Za posvetni način mišljenja je Bog, ki je postal eden izmed nas in je umrl na križu, škandal. Po logiki tega sveta so tisti, ki jih je Jezus razglasil za blažene, nekoristni, slabiči, »zgube«. Proslavljajo se uspeh za vsako ceno, udobje, objestnost moči in potrjevanje samega sebe na račun drugih.

Dragi mladi prijatelji! Jezus nas poziva, naj odgovorimo na njegovo ponudbo življenja in se odločimo, katero pot hočemo prehoditi, da dosežemo resnično veselje. Gre za veliki izziv vere. Jezus se ni bal vprašati svojih učencev, ali so resnično pripravljeni hoditi za njim ali bi šli raje drugo pot (prim. Jn 6,67). In Simon s priimkom Peter je imel pogum, da je odgovoril: »Gospod, h komu naj gremo? Besede večnega življenja imaš« (Jn 6,68). Če morete tudi vi reči Jezusu: »Da,« se bodo tudi vaša mlada življenja napolnila s smislom in tako postala bolj rodovitna.

2. Pogum biti srečni

Toda, kaj pomeni beseda »blaženi« (gr. *makarioi*)? Blaženi pomeni resnično srečni. Povejte mi torej: Ali res želite biti srečni? V času, ko nas nenehno privlačijo nečimrne in prazne utvare sreče, tvegamo, da smo zadovoljni z manj in »mislimo skromno«, ko gre za smisel življenja. Nasprotno, mislite široko! Odprite svoja srca! Blaženi Piergiorgio Frassati je nekoč rekel: »Živeti brez vere, brez dediščine, ki bi jo branili, brez nenehnega boja za obrambo resnice, to ni življenje, ampak životarjenje. Nikoli ne smemo le životariti, temveč živeti« (pismo I. Boniniju, 27. feb. 1925). Ob razglasitvi Piergiorgia Frassatija za blaženega 20. maja 1990 ga je papež Janez Pavel II. imenoval »mož blagrov« (homilija: AAS 82 [1990], 1518).

Če se resnično odprete najglobljim stremljenjem svojih src, boste spoznali, da je v vas nepotešljiva žeja po sreči, ki vam bo pomagala razkriti in zavrniti številne poceni ponudbe, ki jih najdete vse okoli vas. Ko si prizadevamo samo za uspeh, udobje in imetje ter vse to spremenimo v malike, morda dosežemo trenutke omamljenosti in lažni občutek zadovoljstva, toda nazadnje postanemo sužnji; nikoli nismo zadovoljni in nenehno hočemo več. Tragično je videti mladega človeka, ki »ima

vse«, a je naveličan in slaboten.

Sveti Janez je pisal mladim: »[M]očni ste in Božja beseda ostaja v vas in premagali ste zlobneža« (1 Jn 2,14). Mladi ljudje, ki izberejo Kristusa, so močni: hranijo se z njegovo besedo in ni se jim treba nasičevati z drugimi stvarmi. Imejte pogum plavati proti toku. Imejte pogum biti resnično srečni! Recite »Ne« bežni, površni potrošniški kulturi, ki vas pojmuje kot nesposobne za sprejem odgovornosti in soočanje z velikimi izzivi življenja.

3. Blagor ubogim v duhu ...

Prvi blagor, naša tema za prihodnji svetovni dan mladih, pravi, da so ubogi v duhu blaženi, ker jim pripada nebeško kraljestvo. V času, ko mnogo ljudi trpi zaradi gospodarske krize, se zdi čudno povezovati uboštvo in srečo. Kako moremo pojmovati uboštvo kot srečo?

Najprej poskusimo razumeti, kaj pomeni biti »ubog v duhu«. Ko je Božji Sin postal človek, si je izbral pot uboštva in samoizničjenja. Kot piše sveti Pavel v Pismu Filipljanom: »To mislite v sebi, kar je tudi v Kristusu Jezusu. Čeprav je bil namreč v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek« (Flp 2,5–7). Jezus je Bog, ki se odpove svoji slavi. Tukaj vidimo Božjo izbiro uboštva: bil je bogat, pa je postal ubog, da bi mi obogateli po njegovem uboštvu (prim. 2 Kor 8,9). To je skrivnost, ki jo zremo v Betlehemu, ko gledamo Božjega Sina v jasliah, in potem na križu, kjer njegovo izpraznenje doseže svoj višek.

Grški pridevnik *ptochós* (ubog) nima samo materialnega pomena, ampak pomeni »berač«. Razumemo ga v povezavi z judovskim pojmom *anawim* – »Božji ubožci«, ki predstavlja nizkost, zavest lastne omejenosti in bivanjskega uboštva. *Anawim* zaupajo Gospodu in vedo, da se nanj lahko zanesejo.

Kot je sveta Terezija Deteta Jezusa jasno videla, je Jezus s svojim učlovečenjem prišel med nas kot ubog berač, ki potrebuje našo ljubezen. Katekizem katoliške Cerkve pravi, da je »človek berač pred Bogom« (KKC 2559) in da je molitev srečanje med Božjo žejo in našo žejo (KKC 2560).

Sveti Frančišek Asiški je zelo dobro razumel skrivnost blagra »ubogim v duhu«. Ko mu je Jezus govoril v osebi gobavca in z razpela, je Frančišek prepoznal tako Božjo veličino kot svojo nizkost. Asiški ubožec je ure prebil v molitvi in spraševanju Gospoda: »Kdo si ti? Kdo sem jaz?« Odpovedal se je udobnemu in brezskrbnemu življenju, da bi se poročil z »gospo ubožnostjo« in tako posnemal Jezusa ter dobessedno živel evangelij. Frančišek je živel v *posnemanju Kristusa v njegovem uboštvu* in v *ljubezni do ubogih*; zanj je to dvoje bilo nerazdružljivo povezano, kot dve strani iste medalje.

Lahko me torej vprašate: »Kako moremo dejansko napraviti *uboštvo v duhu* za način življenja, ki

resnično vpliva na naše bivanje?» Odgovoril vam bom v treh točkah.

Prvič, bodite *svobodni glede materialnih stvari*. Gospod nas kliče k evangeljskemu življenjskemu slogu, ki ga zaznamuje treznost, da ne bi podlegli potrošniški kulturi. To pomeni, da poskrbimo za osnovne stvari in se naučimo živeti brez nepotrebnih in nekoristnih dodatkov, ki nas dušijo. Zavrnilo željo po posedovanju in malikovanje denarja, ki ga potem zapravljamo. Postavimo Jezusa na prvo mesto. On nas more osvoboditi češčenja raznih malikov, ki nas usužnjuje. Zaupajte v Boga, dragi mladi prijatelji! On nas pozna in ljubi ter nas nikoli ne pozabi. Kakor poskrbi za lilijo na polju (prim. Mt 6,28), ne bo pustil, da bi nam kaj manjkalo. Da bi premagali gospodarsko krizo, moramo biti pripravljeni spremeniti svoj način življenja in se izogniti številnim potratam. Kot potrebujemo pogum, da smo srečni, potrebujemo pogum, da živimo preprosto.

Drugič, da bi živeli ta blagor, moramo vsi izkusiti *spreobrnjenje v načinu gledanja na uboge*. Skrbeti moramo zanje ter biti občutljivi za njihove duhovne in materialne potrebe. Mladi, vam na poseben način zaupam nalogo, da bi solidarnost spet prišla v srce človeške kulture. V soočenju s starimi in novimi oblikami revščine — brezposelnostjo, migracijami in odvisnostmi vseh vrst — smo dolžni biti pozorni in čuječi, da premagamo skušnjavo brezbržnosti. Mislimo tudi na tiste, ki se čutijo neljubljene, ki nimajo upanja za bodočnost, ki so obupali nad življenjem, ker so razočarani, v strahu in so izgubili pogum. Naučiti se moramo biti na strani ubogih. Ne bodimo polni lepega besedičenja o ubogih! Srečujmo se z njimi, pogledajmo jim v oči in jih poslušajmo. Ubogi nam dajejo konkretno možnost, da srečamo Kristusa in se dotaknemo njegovega trpečega mesa.

Toda — to je moja tretja točka — ubogi niso samo ljudje, katerim lahko nekaj damo. Sami *nam lahko veliko dajo in nas veliko naučijo*. Koliko se moramo naučiti iz modrosti ubogih! Pomislite, da je v 18. stoletju svetnik Benedikt Jožef Labré, ki je na rimskih ulicah živel od miloščine, postal duhovni voditelj ljudi vseh slojev, tudi plemičev in prelatov. Ubogi so resnično naši učitelji. Učijo nas, da se vrednost človeka ne meri po njegovem imetju ali velikosti bančnega računa. Ubogi, oseba, ki nima materialnih dobrin, vedno ohrani svoje dostojanstvo. Ubogi nas lahko veliko naučijo o ponižnosti in zaupanju v Boga. V priliki o farizeju in cestninarju (prim. Lk 18,9–14) nam Jezus daje za vzor cestninarja, ker je ponižen in prizna, da je grešnik. Tudi vdova, ki vrže zadnja dva novčiča v tempeljsko zakladnico, je primer radodarnosti vseh tistih, ki nimajo skoraj ničesar in vseeno dajejo vse, kar imajo (Lk 21,1–4).

4. ... kajti njihovo je nebeško kraljestvo

Osrednja tema Jezusovega evangelija je Božje kraljestvo. Jezus je Božje kraljestvo v osebi; on je Emanuel, Bog z nami. In človeško srce je prostor, kjer se Božje kraljestvo in vladavina zakoreninijo in rasteta. Kraljestvo je hkrati dar in obljuba. Dano nam je že v Jezusu, toda še vedno se mora dokončno uresničiti. Zato vsak dan prosimo Očeta: »Pridi k nam tvoje kraljestvo.«

Obstaja globoka povezava med uboštvom in evangelizacijo, med temo preteklega svetovnega

dneva mladih – »Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence!« (Mt 28,19) – in letošnjo temo – »Blagor ubogim v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo« (Mt 5,3). Gospod hoče ubogo Cerkev, ki evangelizira uboge. Ko je Jezus dvanajstere poslal oznanjat, jim je rekel: »Ne jemljite si ne zlata, ne srebra, ne bakra v svoje pasove, ne popotne torbe, ne dveh sukenj ne sandalov, ne palice, kajti delavec je vreden svoje hrane« (Mt 10,9–10). Evangeljsko uboštvo je temeljni pogoj za širjenje Božjega kraljestva. Najlepši in najbolj spontani izrazi veselja, kar sem jih videl v svojem življenju, so pripadali revnim ljudem, ki so imeli zelo malo. Evangelizacija bo v našem času možna le kot posledica nalezljivega veselja.

Kot smo videli, »blagor ubogim v duhu« oblikuje naš odnos z Bogom, materialnimi dobrinami in ubogimi. Jezusov zgled in besede nam dajejo spoznanje, koliko se moramo spreobrniti, da bo logika *biti več* prevladala nad logiko *imeti več*. Svetniki nam lahko najbolje pomagajo razumeti globok pomen blagrov. Kanonizacija Janeza Pavla II. na drugo velikonočno nedeljo bo tako dogodek, ki nas bo napolnil z velikim veseljem. On bo veliki zavetnik svetovnih dni mladih, ki jih je začel in vedno podpiral. V občestvu svetnikov bo ostal oče in prijatelj vas vseh.

Aprila bo minilo trideset let, odkar je bil jubilejni križ odrešenja zaupan mladim. Prav s tem simbolnim dejanjem Janeza Pavla II. se je začelo veliko romanje mladih, ki je zajelo vseh pet celin. Mnogi se spominjajo papeževih besed na veliko nedeljo leta 1984, ki so spremljale njegovo dejanje: »Dragi moji mladi! Ob zaključku svetega leta vam zaupam znamenje tega jubilejnega leta: Kristusov križ. Nosíte ga po vsem svetu kot znamenje ljubezni Gospoda Jezusa do človeštva ter oznanite vsakomur, da je rešenje in zveličanje samo v Kristusu, ki je umrl in vstal od mrtvih.«

Dragi mladi prijatelji, *Magnificat*, slavospev Marije, ki je uboga v duhu, je tudi pesem vsakega, ki živi blagre. Veselje evangelija prihaja iz ubogega srca, ki se more radovati in občudovati Božja dela tako kot srce naše Gospe, ki jo »blagrujejo« vsi rodovi (Lk 1,48). Naj nam Marija, Mati ubogih in Zvezda nove evangelizacije, pomaga, da bomo živeli evangelij, v življenju utelešali blagre in imeli vedno pogum za veselje.

V Vatikanu, 21. januarja 2014, na god sv. Neže, device in mučenke

FRANIŠEK